

Εξεταστέα ύλη στην Ηθική:

Marc J. de Vries, *Φιλοσοφία της Τεχνολογίας για μη φιλοσόφους*, μτφ. Κ. Θεολόγου -Δ. Καρακούλας, Ελληνοεκδοτική, 2023,

- Κεφάλαιο 1 (σσ. 17-35)
- Κεφάλαιο 6 (σσ. 145-172)

Πιθανά θέματα εξετάσεων στην Ηθική:

- 1) Τι είναι ηθική; (σσ. 22, 145-146) Ποια είναι τα πέντε βασικά πεδία ηθικών διλημμάτων, με τα οποία μπορεί να έρθει αντιμέτωπος ένας μηχανικός. Δώστε ένα παράδειγμα. (σσ. 146-151).
- 2) Ποια είναι τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει κανείς κατά την ανάλυση ενός ηθικού διλήμματος; Δώστε ένα παράδειγμα ανάλυσης ενός ηθικού διλήμματος με το οποίο μπορεί να έρθει αντιμέτωπος ένας μηχανικός ή ένας επιστήμονας (σσ. 151-155).
- 3) «Οι άνθρωποι τείνουν από τη φύση τους να επιδιώκουν την ηδονή και να αποφεύγουν τον πόνο. Άρα, οι άνθρωποι πρέπει να επιδιώκουν την ηδονή και να αποφεύγουν τον πόνο». Αξιολογείστε την ορθότητα της παραπάνω διατύπωσης. (σσ. 154-155).
- 4) Στη ζωή συμβαίνει το ίδιο ηθικό δίλημμα να αντιμετωπίζεται με διαφορετικούς τρόπους από τους ανθρώπους. Γιατί συμβαίνει αυτό; Δώστε ένα παράδειγμα ενός ηθικού διλήμματος και δύο διαφορετικών τρόπων προσεγγίσεων αυτού. (σσ. 156-161).
- 5) **Case-study:** Βρισκόμαστε πλέον προ των πυλών της χρήσης αμιγώς αυτοκινούμενων οχημάτων (οχημάτων που οδηγούνται αποκλειστικά από λογισμικό, χωρίς να απαιτείται η ανθρώπινη παρέμβαση). Ποια είναι τα ηθικά διλήμματα, με τα οποία μπορεί να μας φέρει αντιμέτωπος η χρήση της συγκεκριμένης τεχνολογίας; Πώς θα μπορούσε να μας βοηθήσει η ηθική φιλοσοφία στην αντιμετώπιση ενός διλήμματος με το οποίο θα μπορούσαμε να έρθουμε αντιμέτωποι, κατά την εφαρμογή και χρήση της εν λόγω τεχνολογίας;

Πρόταση προσέγγισης ενός case-study:

- Αρχικά, μία σύντομη παρουσίαση της συγκεκριμένης τεχνολογίας: τι είναι τα αυτοκινούμενα οχήματα, ποια προβλήματα-δυσκολίες υπόσχονται να λύσουν ή τι διευκολύνσεις υπόσχονται να προσφέρουν.
- Παρουσίαση των βασικών προβληματισμών που εγείρονται όταν «φανταστούμε» τη χρήση αυτής της τεχνολογίας να επεκτείνεται στη ζωή μας και την καθημερινότητά μας;
- Μπορεί να γίνει ενδεικτική αναφορά σε ένα πρόβλημα που μπορεί, κατά τη γνώμη σας, να είναι και το πιο σοβαρό (π.χ. πρόκληση ατυχήματος από ένα αυτοκινούμενο όχημα).
- Ποιο είναι το δίλημμα και πώς θα μπορούσε να προσεγγιστεί φιλοσοφικά; Για παράδειγμα, πώς θα αντιμετωπίζαμε το δίλημμα υπό τη δεοντοκρατική προσέγγιση και πώς υπό την ωφελμιστική προσέγγιση;
- Συμπέρασμα: τελικά, ποια είναι η θέση σας;